

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 473. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Florjancič. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Dan plačila v deželnem zboru!

Prva seja kranjskega deželnega zbora je bila pravcati dan plačila za liberalno stranko. Nekaj mesecev sem je gnalo liberalno časopisje, zanašaje se na znane razmere v porotni dvorani, ostudno gonjo zoper S. L. S. in napadalo na način, ki je na svetu brez primere, osebno čast dr. Šusteršičevo in dr. Krekovo. Završnica, Pavšlar, Theimerica, klerikalni denarni zavodi — to je bila kost, ki jo je metalo dan za dnevom svojim umazanosti požrešnim bralcem. List, ki se tiska v „Učiteljski tiskarni“ in ki se krog njega zbira vse, kar je v liberalni stranki padlo najbolj globoko, je dan za dnevom prinašal nesramne karkature, s katerimi je blatil vse, kar je naše. Še zjutraj pred prvo sejo deželnega zbora je širokoustno prinesel počobo s komentarjem, kako bo liberalna stranka z enim udarcem uničila S. L. S. In po prvi seji? Tisti, ki so najbolj izzivali, stojé osramočeni do kosti. Svet jih vidi v njih ostudni nagoti in zastonj iščejo figovega peresa, ki bi jih krilo. Mirno, odločno in složno so nastopili poslanci S. L. S. in ob neizprosni udarcih besed dr. Šusteršičevih in dr. Lampetovih je liberalna delegacija bila prisiljena, da je zatajila samo sebe, svoje časopisje in svoja dejanja. Bil je to pravcati harakiri! „Kaj cajtenge!“ je zaklical dr. Tavčar, ko so ga spravili v zadrego medkati naših poslancev o „Narodovih“ lumparijah. Glavni lastnik „Narodne tiskarne“ je odklonil s tem vsako odgovornost za to, da bi bilo resnično in pošteno, kar se tiska v njegovi tiskarni. Oče je zatajil svojega otroka, očeta liberalne stranke je bilo sram zagovarjati lumparijo lista, ki se tiska na njegovem papirju. „Saj stoji v Narodu“, „zakaj klerikalci ne tožijo?“ — Kdo bo po tem izreku Tavčarjevem še kaj dal na take liberalne dokaze? Našo stranko bi moralo biti sram, ko bi se sploh umazali roke s tem, da bi gnali take ljudi pred sodnijo. Pustimo jih, da crknejo na lastnem gnajšču! In še drugo! Isti dr. Tavčar je bil prisiljen, da je iz lastnega nagiba ustavil napade listov „Narodne tiskarne“ in jih označil za neosnovane. Treba ni bilo družega, kakor da je „Slovenec“ z vso resnostjo navedel samo par zgledov o liberalnem denarnem gospodarstvu in že je zavladal neizmeren strah v liberalnih denarnih zavodih. Puška, namerjena na nas, se je sprožila v liberalno stranko samo.

Seja deželnega zbora je obetala sprva, da ohrani samo formalen značaj. Navada je, da se v prvi seji izvrše razne dopolnilne volitve, predlogi, poročila in predloge odkazuje odsekom, vložje interpelacije itd. Tako je tudi bilo. Dr. Gregorič je vložil nujen predlog, naj bi čim prej začeli vlaki kamniške železnice odhajati z južnega kolodvora in ga je utemeljil koncem dopoldanske seje. Z ozirom na pisarenje liberalnih listov je vložil poslanec Piber vprašanje na deželnega glavarja, kaj je s kupčijo vodnih sil, ki bi jo naj bil sklenil pl. Šuklje s Pavšlarjem, poslanec Pogáčnik pa, kako je z deli na Završnici. Poslanec Povše je pa vprašal, kako je z gonjo zoper „Ljudsko posojilnico“. Nadaljna vprašanja so staveli: Lavrenčič glede uravnave Kamniške Bistrice, Piber glede nemškutarenja pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbnistvu na Bledu, dr. Pegan radi orožniške asistence pri nedovoljenih plesih, Jarc radi izpeljave cestne zveze Sovodenj-Idrija. Jarc je vložil tudi samostojni predlog, naj bi se gorenjski brzovlak ustavljal v Škofji Loki. Liberalci so tudi vložili kopo predlogov in interpelacij. Mislili so, da spravijo S.

L. S. v zadrego, pa so jih poslanci S. L. S. prehiteli, ker so sami pripravili z vprašanji pot, da se razkrinkajo liberalne laži. V deželni odbor je bil zopet izvoljen dr. Triller, zmagali so torej stari nad mladimi. Ko so se odkazale razne predloge odsekom, se je prekinila seja do popoldan. V popoldanski seji, ki je trajala v noč, je deželni glavar odgovoril najprej na vprašanja glede „Ljudske posojilnice“. Nasproti liberalnim lažem je izjavil, da ni bil takrat, ko se je šlo za to, da prevzame dežela garancijo za vloge v „Ljudski posojilnici“ v deželni odbor od nobene strani — torej tudi od liberalne ne! — izražen niti najmanjši dvom nad njeno solidnostjo in zanesljivostjo. Tozadevni sklepi deželnega zbora in odbora spadajo popolnoma v lastni delokrog deželnega zastopstva. Če se tedaj poizkuša širiti dvom nad veljavnostjo deželne garancije, izvira to le iz nevednosti ali premissljene zlobe. Deželnega glavarja odgovor je potrdil tudi deželni predsednik baron Schwarz in izrekel, da za dotične sklepe deželnega zbora, oziroma odbora, ni potreba najvišje sankcije. Oba odgovora sta bila za liberalce hud poper, ker sta razkrinkala lažnjivost liberalnih listov.

Sledil je odgovor dr. Lampetov o Pavšlarjevi zadevi. Na podlagi aktov je dokazal, da so vse Pavšlarjeve trditve o kaki sklenjeni kupčiji uresničene. Liberalnem obravnavanje te zadeve, s katero so delali hrup po „Narodu“, ni bilo vseč in so postajali nervozni. Dr. Lampe na očitanja, ki jih je širilo njihovo časopisje, seveda ni mogel molčati. Razjaril pa jih je s svojimi sklepnimi besedami. Liberalci so svojčas Lampetu očitali, da dela zato vodne projekte, da pripomore nekemu do milijonov. Danes pa zahtevajo, da mora dežela dati Pavšlarju 1 1/2 milijona. „Pavšlar je nazadnje prišel tja, kjer je vse slabo, zašel je k liberalni stranki in njenemu časopisju. S svojim pričevanjem v zadevi „Glavne“ je napravil sprejemni izpit za to stranko.“ Te zadnje besede so izzvale grozen hrup pri liberalnih poslancih. Ko so navalili na Lampeta, so poslanci S. L. S. s ploskanjem priredili ovacijo dr. Lampetu in hrupno zavračali liberalce. Radi velikanškega nemira je deželni glavar prekinil sejo in sklical disciplinarno komisijo, ki je izključila soglasno Ribnikarja zaradi psovka za eno sejo. Deželni glavar je pa kot čuvar reda izrekel grajo dr. Tavčarju, dr. Trillerju in dr. Lampetu. Seja se je nato mirno nadaljevala in razprava zaključila.

Liberalci so izkupili v tej seji, kar so iskali. Vse njih votlo ogorčenje nad besedami dr. Lampetovimi, ki je bil junak dneva, jim ni pomagalo: obračun za podlosti njihovega časopisja se je začel na način, ki ga menda niti v sanjah niso slutili.

Malo apologetike.

Nekoliko zagovora moramo danes podati za katoliško cerkev, katero je v zadnjem listu napadla liberalna „Sava“ s člankom „Neuspehi katoliške cerkve“. Sicer se bo g. Pirc zopet izgovarjal, da je brez njegove vednosti ta članek prišel v list, no, tudi v tem slučaju naj pride na dan resnica.

Pred kratkim je umrl kardinal Vives y Tuto, ki je bil izpovednik sv. očeta. Velika židinja „Neue Freue Presse“ je izvohala, da je bil Vives y Tuto svet, učen in vpliven mož. Zato je ob njegovi smrti prinesla uvodni članek, s katerim je sramotila pokojnika ter ob enem papeža in katoliško cerkev. Za staro židinjjo se je oglasila

vsa žlahta. Tudi „Sava“ je začutila potrebo, da je morala nad rajnkim kardinalom zaragljati in pokazati svoj srd do papeža in cerkve. Natrpal je pisec v članek budalosti in laži, s katerimi bi rad cerkev ponižal.

Komu ni znano, da so le svobodomisenci, ki zapeljujejo in pohušujejo ljudstva ter sramote cerkev, krivi, če tu in tam množice zapuščajo Boga in cerkev? „Sava“ pa hoče z omenjenim člankom dokazati, da je tega kriv bil le Vives y Tuto, oziroma papež, ki se je dal od njega voditi, in da je zato rimska kurija (hoče reči katoliško cerkev) v zadnjih letih v vseh državah, razen v Avstriji, nazadovala.

Nato navaja „Sava“ dokaze za svojo trditve. Ti dokazi pa niso družega kot neumno-zlobna podtikanja in izmišljotine. „Vives y Tuto — pravi „Sava“ — je potoval po srednji Ameriki in si je tam tudi pridobil teološke nazore, ki so se docela odlikovali (pisec je najbrže hotel reči razlikovali) od evropskih pojnov.“ Koliko budalosti je tu na enem kupu! Od cerkve priznani katoliški učenjaki imajo povsod enake teološke nazore, naj hodijo po srednji Ameriki, ali pa po srednji Evropi. Katoliška dogmatika ne pozna nobenega razločka med evropskimi in ameriškimi pojmi in se ista uči enako po vseh delih sveta. Razloček o teoloških nazorih je le med „teologi“, ki izdajajo „Savo“ in med teologi katoliške cerkve.

Precej v nastopnem stavku je pa pisec „Sava“ pozabil, kar je bil prej povedal, da si je Vives pridobil teološke nazore v Ameriki, in pravi, „da je bil on vzgojen popolnoma v romanskem duhu“, zraven pa dostavi še eno modro, „da je osobito sovražil nemško teologijo.“ Zdaj razumemo, zakaj je piscu „Sava“ ušla zgoraj beseda „odlikoval“. Lahko se je Vives odlikoval z evropskimi pojmi, če je bil popolnoma vzgojen v romanskem duhu. Nemške teologije pa Vives ni sovražil, kajti Nemci imajo jako izvrstne bogoslovne pisatelje, ki se istotako, kakor se je Vives, v zvezi z Rimom in z isto vnemo potegujejo za katoliško resnico.

„Sava“ piše dalje: „Vives je bil asket v pravem pomenu besede in z vsemi močmi je delal na to, da združi Rim vse pod en klobuk.“ — Če je bil Vives kot katoliški duhovnik asket v pravem pomenu besede, je to nekaj lepega in sveti oče si ga je najbrž zaradi tega izbral za svojega izpovednika. Člankar „Sava“ pa pod besedo asket hoče razumeti nekaj zaničljivega, kar dokazuje drugi del njegovega stavka, zlasti pa beseda „klobuk“. S to besedo razodeva člankar svoje nasprotstvo do edinosti katoliške cerkve.

Zlobno sovrašтво do katoliške cerkve kaže „Savan“ v naslednjem stavku, ko pravi, da se je Vives povsod vedno višje, dokler ni končno postal papežev spovednik ter tako vodil vso vaticansko politiko.“ Tu se kaže, da je vse, kar papež stori kot poglavar cerkve, liberalcem le politika. Izpovednika po nazorih liberalcev tudi nima za družega, kot za to, da mu vodi to „vaticansko politiko“. S strašilom „vaticanske politike“ poskušajo liberalci ljudi odvrčati od poslušanja božje besede.

Jasno kaže člankar, kaj vse je liberalcem „politika“, v nastopnem odstavku, ko pripoveduje, da je Giuseppe Sarto, ko je bil 4. avgusta 1912 (tudi v številkah manjka „Savi“ korektorja!) izvoljen za papeža, izdal encikliko, ki je imela namen, obnoviti cerkev v Kristu, in „da si je Vives y Tuto to encikliko umislil na prav

srednjeveški način, tako, da ima ta obnovitev za temelj; brezpogojno pokornost, negiranje vsakega razvoja in celotstvo." Kdo ne čuti v teh besedah upora proti poglavarju učeče cerkve? Pri obnovitvi cerkve v Kristu si ni treba stolici sv. Petra prav nič umisliti, ampak zadostuje, da tisto v spomin kliče, kar je Kristus učil. Kristus je pa cerkev postavil za učiteljico narodov in je dejal: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kot nevernik in očitni grešnik.“ Da bi papež zahteval negiranje vsakega razvoja, je laž. Papež dopušča razvoj v vseh znanostih, ne pusti pa, da bi bogoslovno znanost kdo razvijal po svoje, to pazato, ker katoličani verujemo v božje razodetje in se držimo apostolskih tradicij ter one skale, na katero je Kristus zidal svojo cerkev. Verska mlačnost je katoličanom zoprna in zato je gorečnost (kar pisec zaničljivo imenuje „celotstvo“) za nepokvarjeni Kristov nauk prav tisto, s čimer se odlikuje rimska stolica in kar daje vernikom poročstvo, da so v pravi cerkvi.

„Savan“ pravi dalje, da je ta, seveda po njegovih nazorih, kriva načela morala rimska stolica drago plačati. Kako neki? Cujte in strmite! Članar pravi, da je rimska stolica morala pretrgati vsako vez s Francijo, da je isti neuspeh doživela na Portugalskem in deloma v Španiji. — Tako tedaj! Sedaj smo na jasnem, kaj si liberalci želijo. Papež naj se ukloni in laska francoskim framasonom, ki so oropali cerkev imetja in svobode in ki bi jo radi končali z najhujšimi nasilstvi, papež naj ima zvezo s portugalskimi Ferrerovci, katerih ni sram, počenjati najhujša lopovstva, da bi zatri vsako sled krščanstva! Cerkev naj hvali njihove proticerkvene naklepe in zakone, potem je šele po njihovem mnenju doseгла — uspehe. Čedne nazore o katoliških naukih in svobodi cerkve imajo ti kranjski liberalci, ki izdajajo „Savo“ in ki bi radi spravili cerkev pod klobuk svobodomiseltva! Da, tu je nepremostljiv prepad, ki nas loči! Katoličani imamo papeža v Rimu, liberalci pa v Barceloni; mi želimo katoliški cerkvi svobodo, liberalci pa sužnjost. Ta razloček smo pojasnili zaradi tega, da bodo pošteni Gorenjci videli, kakšne „vezi“ privoščijo izdajateljji „Save“ katoliški cerkvi.

Sedaj pa pride v „Savi“ na vrsto učenitvo cerkve. Katoliški kristjani verujemo, da je papež, kadar kot vrhovni poglavar cerkve razlaga za ves svet nauke vere, morale in discipline, ali pa obsoja tem naukom nasprotne zmote, nezmotljiv. Tak slučaj je bil nedavno, ko je papež obsodil zmote takozvanih modernistov in zahteval od duhovnov, da naj pod prisego izjavijo, da se s temi zmotami ne strinjajo. To skrb papeževo za čistost vere imenuje „Sava“ — „notranjo cerkveno politiko“, pri kateri Vives y Tuto oziroma papež „ni imel srečne roke.“ In zakaj je ni imel? „Sava“ pravi, da zato ne, ker je nekaj duhovnikov (ki so bili v zmoto zapleteni) odpadlo. Teh se „Savi“ zdi škoda in je nevoljna, da je papež zahteval od duhovnov prisego. Članar je tu res imel nesrečno roko, ko je tako nesramno v „Savo“ speljal vodo nemške čifutske tetke, da je kar preplonkal iz „Neue Freue Presse“ besedo „Modernisteneid“.

V potrditev svojih krivih proticerkvenih nazorov navaja članar „Save“ dalje neresnico, da je papež moral preklicati znano „boromejsko encikliko“ in zraven pristavlja laž, da je papež moral preklicati vsaj za večino katoliškega sveta odlok o sv. obhajilu otrok. Resnica je pa le to, da ona enciklika zaradi posebnih razmer na Nemškem ni bila proglašena, nikjer pa ne preklicana, in da odlok o prvem obhajilu otrok še danes velja za ves katoliški svet, četudi se glede določitve godnosti otrok pušča z ozirom na njihov duševni razvoj potrebna svoboda. Sicer je odlok o sv. obhajilu notranja zadeva cerkve in vsaj liberalci, ki ne hodijo v cerkev in ne prejemajo sv. zakramentov, naj bi pustili cerkev v miru. Zaletavajo se pa liberalci zaradi tega v papeža, ker jih boli, da se je po onem odluku prejemanje sv. obhajila pomnožilo in prenovitev v Kristu poživilo. Satanovi hlapci škripljejo, ker se zveze ljudstva s Kristom in njegovo cerkvijo utrjujejo. Te laži „Save“ smo pribili, da vidijo Gorenjci, s kakšnimi lažmi hoče „Sava“ izpdkopati veljavo cerkve.

Članar „Save“ konča svoje napade na učečo cerkev s kopico psovka na kardinala Vivesa in na papeža in trdi, „da nikdo ne bo prenesel dušev-

nih spon in da nikdo ne bo podvrigel svoje pameti zastarelim in mračnim cerkvenim nazorom“. O Vivesu pravi, da je bil „srednjeveški mračnjak, ki je obolel na možganih“ in da je bil „eden najbolj fanatičnih katoličanov, ki je oškodoval katoliško cerkev na vseh koncih in krajih“, o papežu pa pravi, „da se človeštvo razvija in da tega razvoja ne zaduši nobena enciklika“.

Katoličan more za te grde napade na cerkev imeti le besedico: fejj! Prepričan naj pa bode g. Pirc in kompanija, da njegova trobenta s „Podrtine“ še ne bo uničila katoliške cerkve. So že vstali drugačni talenti proti njej, pa so padli v nič, cerkev pa stoji. Če se bodo napadi „Save“ na katoliško vero še kdaj ponovili, bodo našli od naše strani odločno zavrnitev.

Izjava načelstva „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani.

Načelstvo „Ljudske posojilnice“ se je pečalo v svoji redni ponedeljkovi seji dne 22. septembra z ostudno in satansko zlobno gonjo „Slovenskega Naroda“ proti „Ljudski posojilnici“. Konštatorilo je z ozirom na nesramne laži in ostudna obrekovanja od strani liberalnega časopisja sledeče ugotovitve.

Posojilo ljubljanskega knezoškofa pri „Ljudski posojilnici“ znaša samo 70.000 K in je povsem varno pokrito. Obresti se točno plačujejo.

Zlagano je, da bi se g. kanoniku Šiški odpisovale kake obresti. Pač pa stoji, da so bile vse točno in o pravem času poravnane.

Tvrška Pollak, ki daje stotinam domačih družin pošten zaslužek in ni samo v Avstriji, ampak tudi na svetovnem trgu znana kot ena največjih in najsolidnejših tvrdk, ima sorazmerno majhno posojilo pri „Ljudski posojilnici“, ki je zemljeknjižno povsem varno krito, s celim tvrdkinim premoženjem pa celó večkrat zavarovano.

Tudi posojilo domače tvrdke Zabret je povsem varno pokrito.

Zlagana je tudi trditev, da bi bil dež. glavar odstopil od članstva zavoda ali da je prodal svoje deleže pri „Ljudski posojilnici“. Res pa je, da ima deželni glavar dr. Šusteršič pri „Ljudski posojilnici“ več deležev in da je in ostane po lastni izjavi zvest član „Ljudske posojilnice“.

Konečno se je ugotovilo, da so vsa posojila „Ljudske posojilnice“ sigurna in dobro zavarovana.

Ljubljana, dne 22. septembra 1913.

Franc Povše,
načelnik.

Pozor našim somišljenikom!

Tudi z dežeie se nam poroča, da so začeli liberalci z naskokom na domače posojilnice. Pozivljamo somišljenike, naj natančno pazijo na liberalne agitatorje, za vsak slučaj takoj zabeležijo priče in brez pardona liberalnega agitatorja izroče v roke pravice. Liberalci so si ravno dobo deželnozbornskega zasedanja izbrali za to lopovstvo. Odmev obračuna, ki ga bodo doživeli v deželnem zboru, pa naj gre po celi deželi kakor vihar, ki bo končno enkrat pomedel to družbo s pozorišča.

POLITIČNI PREGLED.

Conrad pl. Hötendorf, načelnik generalnega štaba, je bil pred nekoliko leti izpodrinen, ker je bil premalo prijazen Italiji. Mož se je poboljšal, je postal Italiji naklonjen in je delal na to, da bi se bila Avstrija dejansko vmešala v balkansko vojno, zato je zopet postal načelnik gen. štaba. Ko je nedavno zaradi tržaških ukazov prišla Avstrija z Italijo navskriž, so pa nekateri hoteli Conrada izpodriniti, češ, da je preveč prijazen Italiji, in se je začelo govoriti o tem, da bo moral odstopiti. Zadeva se je za zdaj poravnala, kajti Avstrija in Italija imata v Albaniji dovolj skupnega posla. Conradovo politizovanje Avstrijo veliko stane.

Dvoglavi orel. V avstrijski državni zbornici je bil te dni shod naravoslovcev in zdravnikov. Odposlani sta bili od zborovalcev vdanostni brzojavki cesarju Francu Jožefu I. in cesarju Viljemu II.

Bosenski Srbi so versko jako nestrpni. Nedavno je hotela neka G. Pavlovičeva prestopiti iz pravoslavne v katoliško vero in sicer prostovoljno. Bosenske postave, ki so še iz turških časov, prestop prepovedujejo. Nadškof dr. Stadler pa je mnenja, da je to notranja cerkvena zadeva, in jo je sprejel v katoliško cerkev. To je spr-

avilo Srbe tako v ogenj, da je trinajst srbskih deželnih poslancev odložilo mandate in da zaradi tega deželni zbor ni zmožen dela. Glasilo teh Srbov je „Srbska Riječ“ in odstopivši poslanci, katerih načelnik je Jestanović, zahtevajo v listu, da se jim mora dati zadoščenje, ker je nadškof Stadler kršil njihove izjemne pravice. Vlada deželnega zbora ne bo razpustila, ampak bo razpisala volitev samo za 13 mandatov.

Še več vojakov! Avstro-ogrška vojna uprava želi, da naj se število rekrutov poviša za 40.000 mož. Hoče dobiti tudi večje kredite za nove poljske topove in težke havbične topove. Koncem tega meseca bo ministrska konferenca, ki bo natančneje določila te zahteve. Militarizem je strašna šiba našega časa, ki hudo tepe vse narode.

Sazonov, ruski zunanji minister, je bil v Parizu in je imel daljše pogovore s francoskimi ministri.

Med Francijo in Španijo se je napravila in podpisala zveza.

Vojno med Bolgari in Srbi je zakrivil, kakor se poroča, načelnik generalnega štaba Neresov, ki je proti sklepu kronskega sveta ukazal, da naj se nemudoma prične z napadi na Srbe.

Albanija je začela nagajati Srbom. Dobili so Albanci veliko novega orožja od Bolgarov in avstrijskega fabrikata in so vdrli v Srbijo v večjih četah. Napadli so Dibro in Tuzi in hoteli napasti Djakovico in Prizren. Srbija je opozorila velesile, da so bili napadi Albancev domenjani in da je albanske čete osebno vodil albanski vojni minister Isa Boljetinac s pomočjo bolgarskih častnikov. Evropa, ki je vstvarila Albanijo, postaja nervozna radi vprašanja, kdo naj v Albaniji napravi red. V Belgradu je ministrski svet sklenil, da naj se nemudoma pošlje vojaštvo na albansko mejo, ker Albanci vedno huje naskakujejo one kraje, katere so si Srbi in Črnogorci pridobili v vojni.

Dibra je mesto na Črnem Drinu in šteje 11.000 prebivalcev, ki so bili že od nekdanjih najhujši nemirneži. Njihovi tovariši iz nove Albanije so napadli mesto, ki je po sklepu poslanikov v Londonu pripadlo Srbiji, in vnel se je več ur trajajoč boj. Srbski vojaki so se morali umakniti in Albanci so zasedli mesto. Srbija je ukazala moravski diviziji in vpoklicanim rezervistom, da so odrinili proti Dibri. Albancev je ondi zbranih kakih 6000.

Grški kralj Konstantin ima srečo. V Berlinu se je zahvaljeval Nemcem kot inštruktorjem grške vojske in v Parizu Francozom. In v obeh krajih so bili z njim zadovoljni. Francoski predsednik je slovesno pri obeudu obljubil, da bo Francoska ostala zaščitnica in prijateljica Grčije, in listi pišejo, da je s tem vsak nesporazum odstranjen.

DOPISI.

Iz Naklega. 18. t. m. je nenadoma umrl od srčne kapi zadet Anton Voglar, posestnik v Mal. Naklem. V zasebnem življenju je bil ranjki zelo blagega značaja, usmiljen in dobrohoten do vsakega. Zato žalujejo mnogi za njim. — „Orli“ iz Tržiča, Kranja in Naklega so pokojnika spremili na zadnji poti; zaslužil si je to čast, ker je bil delaven in ljubeznjiv voditelj nakelskih „Orlov“; bil jim je prvi predsednik. Velik napredek prost. gasilnega društva v Naklem imajo občani zahvaliti pokojniku, ki je kot načelnik neprestano skrbel in delal za društvo. Sosednja gasilna društva so se vdeležila pogreba. Blagemu pokojniku bodi zemljica lahka! — Iz Kranja nismo opazili nobenega gasilca. V Kranju so imeli ta dan gasilci sejo. In tu so čutili liberalni gasilci potrebo, obregniti se ob sosodnja društva, ki so se udeležila Voglarjevega pogreba, češ, da je nakelsko gasilno društvo včlanjeno pri novi zvezi in ne pri liberalni. Tako daleč sega liberalna strast, niti odličnemu mrtvemu članu ne privoščijo zadnjega spremstva. In taki liberalni zvezi se vdinjajo še nekatera gasilna društva!

Iz Tržiča. Tržiški „Orel“ se je udeležil po večjem odposlanstvu pogreba bivšega predsednika nakelskega „Orla“ Voglarja. — Prihodnji terek se prično v društvu sv. Jožefa redna predavanja ob 8. uri zvečer. — Zadnji nemški učitelj na tukajšnji slovenski štiriirazrednici, g. Karol Miklitsch je odšel na novo službo v Kočevje. Nemški „Volksrat“ mu jo je oskrbel. — V Putterhofu se vrše pri g. baronu dr. Bornu tekoči teden veliki lovi. Došlo je več znamenitih gostov, med njimi princ Hohenlohe.

Iz Mavčič. Lov mavčičke občine je zdržill g. Ivan Perdan, veletržec v Ljubljani, v imenu dosedanega lovskega društva za 848 kron.

Škofja Loka. V tukajšnjem gasilnem društvu je odstopil kot načelnik Ivan Debeljak, klobučar na Spodnjem trgu.

V Srednji Vzsi pri Šenčurju je dne 14. t. m. pogorel Francu Sajovicu pod, ki je bil s krmom vreden 2400 K. Zavarovan je bil pod za 1000 K.

V Ribnici je umrl dne 22. septembra preč. g. Franc Dolinar, častni kanonik in dekan ribniški. Bil je blag mož. N. p. v. m!

Senturška Gora. V torek 23. t. m. ob četrta na 3 popoldne je pogorelo gospodarsko poslopje Fr. Lanišku. Škode je okoli 2000 kron; zavarovan pa je bil za 1200 K. Hrabra gasilca pri požaru sta bila Josip Rogelj, poštni sel iz Cerklje, in Fortunat Jerše. Kdo je zažgal, se ne ve.

Sv. Križ nad Jesenicami. Vmeščen je bil 24. t. m. na to župnijo č. g. Franc Juvan.

NOVIČAR.

O deželni električni centrali na Završnici bodo v prihodnji seji deželnega zbora poročali strokovnjaki. Liberalci bi le to radi vedeli, koliko bo to podjetje neslo. Prav do zadnje krome se pa to težko proračunja, zato bodo liberalci vedno lahko godrnjali. Stvarnega pa liberalci sami nimajo nič proti napravam na Završnici. Prej pa tak šunder po Tavčarjevih in Ribnikarjevih „cajtengah“!

Dr. Krek toži. „Slovenec“ poroča, da je dr. Krek proti Kamili Theimer vložil po dr. Peganu pri deželnem sodišču tožbo zaradi obrekljivih in skrajno sramotljivih napadov v „Slov. Narodu“.

Luteranski agenti vsiljujejo po slovenskih deželah ljudem luteranski sv. pismo in neki luteranski časopis v slovenskem jeziku. Pozor! Poroča se, da so luterani natisnili 5000 komadov slovenskega sv. pisma z namenom, da jih prodajo ali razdelijo brezplačno med naše ljudstvo.

Protestantizem propada. V Hamburgu je veliko protestantov izstopilo iz cerkve, in sicer zato, da jim ne bo treba več plačevati visokih cerkvenih davkov, ki so tamkaj v navadi. Neki protestantovski časopis je pozval Hamburgžane, naj mesto teh davkov raje plačujejo pasji davek, češ, da se za 300 mark, katere mora kak posestnik plačati protestantski cerkveni občini, vzdrži lahko štiri pse. Ta poziv ni bil brez uspeha. Kakor poročajo časopisi, je izjavilo 1400 posestnikov psov, da izstopijo iz protestantske vere, da bodo mesto cerkvenih davkov plačevali raje pasje. Iz tega se vidi, kako hitro propada protestantstvo. Zato bi svetovali ljubljanskemu pastoru dr. Hegemanu, naj se loti raje misijonskega dela med protestanti, mesto da se vmešava med katoličane in tu skuša delati zgago.

Socijalni demokratje in vera. Že otrokom, ki obiskujejo šolo, je znano, da so socijalni demokratje poleg liberalcev najstrupenejši nasprotniki vere. To so že opetovano dokazali. Letos so imeli, in sicer pred tednom, rdečkarji strankarski shod v Jeni na Nemškem. Ob sklepu shoda so imeli posebno zborovanje, na katerem so sklenili pozvati sodruge, naj pričnejo izstopati iz katoliške cerkve. In res so se še isti večer priglasili 103 sodruzi. In potem se drznejši lagati rdečkarji po svojem časopisju, da jim je vera zasebna stvar posamnika. Če pa delavec obiskuje cerkev in prejema sv. zakramente, nima miru pred temi brezverci.

»Svoboda« se imenuje novo društvo ljubljanskih socijalnih demokratov, ustanovljeno namesto razpuščene „Vzajemnosti“.

Liberalni učitelji imajo še vedno preveč denarja. Svoje surove in brezversko glasilo „Učiteljskega Tovarisa“ pošiljajo na učiteljska dijakom brezplačno.

Deželno gledališče v Ljubljani je sklenil deželni odbor dati na razpolago ljubljanski mestni občini brezplačno pod pogojem, da se bodo v gledališču predstavljale dostojne igre in da bo isto pod vodstvom strokovnjaka. Liberalci se najbrže ne bodo udali, ker umazano gledališče utrjuje njihovo stranko.

Umrli je v Ljubljani, dne 21. t. m. č. g. župnik v pokoji in duh. svetnik Ignacij Šalehar.

Prepuščitev eraričnih tovornih avtomobilov v zasebno uporabo. C. kr. vojno ministrstvo namerava, najbrž s 1. oktobrom 1913, nekaj eraričnih motornih tovornih vlakov, pod gotovimi pogoji in proti plačevanju vporabne odškodnine v obrokih, prepustiti v zasebno uporabo. Po preteku — vobče — 8 let preide voz v lastnino zasebnega vporabljalca. Podrobni pogoji se morejo vpogledati pri c. in kr. intendanci 3. kora v Gradcu. En iztis je interesantom na vpogled tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Johanica v Vodcah, kakor se je sedaj dognalo, je sleparila s svojimi ranami. Obžalovanja je vredno, da se to ni moglo že prej dognati.

Preč. g. Mihael Tavčar, častni kanonik in dekan v Žužemberku, je obhajal dne 25. t. m. devetdesetletnico svojega življenja.

Most čez Krko pri Vavti Vasi je zadnje nedeljo slovesno blagoslovil premlotni gospod knezoškof dr. Jeglič. Most je zgradila dežela iz železnega betona in je stal 90.000 kron.

Nedeljni posebni vlak med Ljubljano in Kranjem bo vozil tudi po zimi. Vlak bo odhajal vsako nedeljo in praznik iz Ljubljane ob 1. uri 55 minut, iz Kranja bo pa odhajal ob 6. uri 14 minut in bo ob 7. uri v Ljubljani. — Brzovlak Jesenice — Ljubljana bo pa v prihodnje vozil še hitreje, potreboval bo od Jesenic (4.40 popoldne) do Ljubljane (5.51) samo eno uro in 11 minut in bo imel zvezo na brzovlak v Trst.

Kaj je svoboda vesti? Vsi liberalni listi se potegujejo za bosenke Srbe, ki ropotajo zoper nadškofa Stadterja, ker je sprejel v katoliško cerkev eno polnoletno dekle. Ko bi pri nas kdo hotel otežkočiti prestop iz katoličanstva v brezverstvo, bi pa kričali, da se omejuje svoboda vesti.

Seme jelovega drevja. C. kr. deželna vlada opozarja na ukaz, da se ne sme pobirati in prodajati smrečno, jelčno, mecesnovno in borovo seme, ker se naši gozdi potem ne zaraščajo. Po tujih gozdh brez dovoljenja pobirati seme je itak kaznjivo.

Pes se je izgubil. 24. t. m. je utekel iz smledniškega gradu mlad, črn pes z ljubljansko znamko št. 242; najditelj naj ga odda v gradu v Smledniku.

Toča je napravila pri Petrinji in Sisku na Hrvaškem ogromno škodo. Vinogradi so uničeni. Toča je bila silno debela. Vihar je odnašal strehe. Tudi v Zagrebu je napravil vihar veliko škodo na poslopih.

Kranjska gimnazija, ki je pred nekoliko leti štela nad 500 učencev, ima letos le 300 rednih učencev, 1 privatista in 27 privatistinj, in sicer imajo razredi: I. a 29 + 8, I. b 26, II. 46 + 9, III. 37 + 4, IV. a 29 + 4, IV. b 27, V. 28 + 3, VI. 38, VII. 17, VIII. 23 učencev.

Strela je udarila dne 21. t. m. zjutraj ob štirih v zvonik cerkve na Selih pri Kamniku. Zgornji del zvonikove strehe je zgorel. Strela je na zvoniku je bil nov pred tremi tedni. Pogorela bi bila cerkev, ako bi ne bili ljudje prihiteli gasiti. En gasilec se je ranil in nevarno opeknel.

Izobraževalno društvo »Kranj« je uprizorilo v nedeljo 21. t. m. igro Fr. Sterzaja „Upor Bohinjcev“, ki je v vsakem oziru dobro uspeła. Dasi igra v umetniškem oziru ni ravno dovršena, nam vendar prav živo slika kmetiške boje za staro pravdo v 16. stoletju in se odlikuje po mnogih zelo slikovitih in živahnih prizorih. Posebno so povzdignile igro lepe narodne noše. Udeležba je bila zelo obilna. Igra se bo ponovila v nedeljo 28. t. m. pop. ob 8. uri. Vstopnina je znatno znižana. Vabimo utrudno vse, ki si želijo poštenega razvedrila!

Katol. slov. izobraževalno društvo v Predosljih in ljudska knjižnica Belca na Suhl vabita k skupni prireditvi, ki se vrši v nedeljo, dne 28. septembra v Predosljih v dvorani Ljudskega doma. Na programu je petje mešanega in moškega zbora in igrokaz: Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta.

Debela repa. V kranjskem okraju je zrastle repa 4 in pol kg težka.

82 vojaških konj so dne 25. t. m. prodani na sejmišču v Kranju. Povprečno so se dražili konji do 300 K, ker je bilo veliko kupcev. Izrekla se je želja, da bi bilo prav, ko bi se v Kranju uvedli konjski sejmi. — Vojski so danes odšli iz Kranja in okolice. Za kmete je bila ta nastanitev vojaštva občutno breme.

Premovanje goveje živine. Deželni odbor kranjski priredi letos meseca oktobra premovanje goveje živine v sledečih krajih: Dne 8. oktobra v Šmartnem pri Litiji, dne 9. oktobra v Lukovici, dne 10. oktobra v Šmartnem pri Kranju, dne 13. oktobra v Senožcah na Krasu, dne 14. oktobra v Horjulu, dne 15. oktobra v Lescah, dne 16. oktobra v Kostanjevici, dne 18. oktobra v Velikih Laščah, dne 20. oktobra v Žužemberku.

Nesreča. Brzovlak je pri Lillu zgrabil neki avtomobil in ga vlek 100 metrov daleč. Potniki, ki so sedeli v avtomobilu, so bili strahovito razmesarjeni.

Sodoma. V Vratislavi je družba razuzdanecv izvalila v zločinsko gnezdo in zlorabila 72 šolskih deklic. Ko so oblastva za Sodomo izvedela, so se iz strahu pred kaznijo postrelili en častnik, en policijski nadzornik, en pekovski mojster, en hotelir, en pivovarnar, en slašičar, en trgovec in en lastnik kopaljšča.

Iz Reke v Opatijo se začne graditi električna železnica, ki bo dolga 5300 m in bo stala poldrug milijon kron.

Kolera se zelo širi po Romuniji. V 206. občini je 1240 bolnikov.

Sufragetke, ki hočejo na Angleškem izsiliti žensko volilno pravico, so zažgale v Liverpoolu veliko hišo. Škode je 80.000 funtov šterlingov.

Razglas. Glede na to, da se je uradno dognalo pri mnogih konjih v političnih okrajih Kranj in Radovljica v tekočem letu smrkavost, ni izključno, da se še nahaja v teh okrajih kakšen smrkav konj. Da se morebitne slučaje smrkavosti razkrije, se morajo vsled razpisa c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 13. t. m. št. 24.470 vsi konji političnega okraja Kranj vnovič preiskati po uradnem živinozdravniku. Zaukaže se zaradi tega, da morajo vsi posestniki konj gotovo pripeljati svoje konje dne: Občina sv. Jošt 2. oktobra ob 8. uri popoldne v Rakovco, o. Stražišče 2. oktobra ob pol 10. uri popoldne v Stražišče, o. Mavčiče 2. oktobra ob 2. uri popoldne v Prače, o. Smlednik 3. oktobra ob 8. uri popoldne v Sv. Valburgo, ali ob 10. uri popoldne v Trboje, o. Voglje 3. oktobra ob 2. uri popoldne v Voglje, o. Hrastje 3. oktobra ob 4. uri popoldne v Hrastje, o. Šenčur 4. oktobra ob 8. uri popoldne v Šenčur

ali ob 10. uri popoldne na Luže, o. Cerklje 4. oktobra ob 2. uri popoldne v Cerklje, o. Kranj 7. oktobra ob 8. uri popoldne v Kranj, o. Preddvor 7. oktobra ob 10. uri popoldne v Preddvor ali ob 2. uri popoldne na Trstenik, o. Predoslje 8. oktobra ob pol 9. uri popoldne v Predoslje, o. Naklo 8. oktobra ob 2. uri popoldne v Naklo, o. Kovor 9. oktobra ob pol 9. uri popoldne v Kovor, o. Tržič 9. oktobra ob 10. uri popoldne v Tržič, o. Sv. Ana 9. oktobra ob pol 11. uri popoldne v Tržič, o. Sv. Katarina 9. oktobra ob 11. uri popoldne v Tržič, o. Križe 9. oktobra ob pol 3. uri popoldne v Križe, o. Sitaraloka 10. oktobra ob 7. uri zjutraj v Skofjokoloko, o. Zminec ob 10. uri popoldne v Skofjokoloko, o. Sora 10. oktobra ob pol 3. uri popoldne v Soro, o. Skofja-Loka 11. oktobra ob 7. uri zjutraj v Skofjo Loko, o. Oselica 11. oktobra ob 10. uri popoldne v Trbji, o. Trata 11. oktobra ob 11. uri popoldne v Gorenjovas, o. Poljane 11. oktobra ob pol 3. uri popoldne v Poljane, o. Javorje 11. oktobra ob pol 4. uri popoldne v Poljane, o. Selce 14. oktobra ob 8. uri popoldne v Selce, o. Železniki 14. oktobra ob 11. uri popoldne v Železnike, o. Sorica 14. oktobra ob 2. uri popoldne na Zalilog na oni prostor kakor zadnjič k živinozdravniški preiskavi. Ako bi kateri posestnik ne pripeljal navedenega dne ob določeni uri na določeni prostor svojih konj k preiskavi, bode v zmislu § 64. zakona o živinskih kugah kaznovan z zaporom do tri mesece ali z denarno globo do 1000 kron, njegovi konji pa se bodo preiskali drugikrat na njegove stroške.

SLOVSTVO.

Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1914. Splošno je letošnji koledar dovolj zanimiv, dasi je njegova vsebina precej enolična. Primeren je opis evharističnega shoda na Dunaju l. 1912., zelo tehtno je poročilo ing. J. Pavlina „Panamski prekop“, kaj natančno je opisana balkanska vojaska; skoraj se nam zdi nje opis preobširen, ko smo sedaj ravno priča nje tragičnega konca posebno za Bolgare. Z zanimivim življenjepisom nas spominja koledar stoletnice rojstva buditelja koroških Slovencev, Andreja Einspielerja. Lepe so tudi Meškove črtice o rajnem proštu Serajniku in pisatelju dr. Jož. Vošnjaku. Pesniškemu in pripovednemu delu je odmerjeno malo prostora, a odkrito rečemo, da bi bilo še tistega polovico brez škode lahko izostalo. Vemo, da odbor ne more delati čudežev, ako ni gradiva. Kje so naši stari znanci, da bi posegli v življenje in napisali kaj za ljudstvo? Imenik članov izkazuje nazadovanja (za 296), a ob sedanjih denarni krizi in slabih letinah to ni čuda. Pomisliti moramo tudi, da imajo dandanes ljudje polno časnikov in drugega beriva, česar včasih ni bilo. Vsekako se pa tudi v bodoče zvesto oklepajmo tega, za izobrazbo slovenskega ljudstva tako zaslužnega kulturnega zavoda, družbe sv. Mohorja.

Dr. J. Ev. Zorč: V tem znamenju boš zmagal. Izdala in založila Družba sv. Mohorja. — To je brez dvoma najlepša letošnja Mohorjeva knjiga, dostojna za proslavo Konstantinovega jubileja. V posameznih slikah, ki pa tvorijo lepo celoto, se nam opisujejo boji in zmaga katoliške cerkve v prvih stoletjih in to tako mikavno in vzvišeno, da se ti zdi vse kot veličasten slavospev mladi Kristusovi cerkvi. Delo je kaj lepo opremljeno s slikami. Pisatelj je strogo izlučil iz legend zgodovinsko resnico, tako da ima knjiga tudi znanstveno vrednost. Z velikim užitek jo bodo brali učeni in priprosti. Priporočamo jo še posebej izobražencem, ki nočejo priznati katoliški cerkvi božjega izvora. Študirajo naj le prva tri stoletja! Dobro naj posebno prouče življenje modroslovca in mučenca Justina! Morda poseje s Konstantinovega znamenja kak svetel žarek tudi na one, „ki sede v temi in smrti senci“.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 25. septembra. Poroča se iz gotovega vira, da je baron Conrad, načelnik generalnega štaba, že demisioniral. Njegov naslednik Tertszyanszky, korni poveljnik v Budimpešti, je že odšel na Dunaj. V naši državi se vse sate okoli Budimpešte.

Dunaj, 25. septembra. Albanci pravijo, da so se zato uprli, ker so jim Srbi hoteli vzeti orožje. Poklicali so uporni Albanci na pomoč svoje brate iz nove Albanije. 20.000 Albancev marsira proti Elbasanu in Strugi. Srbi z vso naglico zbirajo vojsko. Kaže se, da bodo zopet strašne morije. Velevlasti molče, samo Rusija meni, da naj si Srbija pomaga kakor ve in zna.

Zagreb, 25. sept. Štefan Dojčić, ki je napravil napad na kraljevega komisarja Sketleca, je bil danes tu obsojen na 16 let težke ječe. Rekel je, da dejanja ne obžaluje, vložil je pa zoper obsodbo pritožbo ničnosti.

Belgrad, 25. septembra. Srbija je poslala velevlastem o vpadu Arnavtov že tretjo noto. Vlada v Valoni vodi akcijo divjih Arnavtov, ki povsod koljejo in požigajo. Bolgarska in Turčija se vedeta sumljivo.

V Ljubljani je pri volitvah v mestni šolski svet še zmagalo liberalno učiteljsvo s 33. glasovi proti 29. Zadnja trdajava se maje!

Albanci zavzeli Strugo, Kičevo, Djakovico in oblegajo Prizren.

Belgrad, 25. septembra. Albanci so v dveh kolonah — močni kakih 20.000 mož — vkorakali v Strugo in jo zavzeli, nadalje so zavzeli Kičevo in Djakovico(?) ter Piškopejo. Eno kompanijo s 4 častniki so pobili do zadnjega moža. Arnavti povsod vse pokoljejo in požgo. V Strugi so vprizorili strašno klanje. Povsod se jim domači Arnavti na srbskem ozemlju pridružujejo. 6000 Albancev se na severu bori in je zasedlo Ljumsko ozemlje ter došlo pred Prizren. Tu se je vršil hud boj, v katerem so Srbi arnavtski napad krvavo odbili. Ker je Prizren najvažnejše mesto, bodo Arnavti skušali na vsak način je zavzeti. Poveljniki malih srbskih posadk imajo povelje, ne spuščati se v nikak večji boj, marveč počakati ojačenj. Srbske in črnogorske čete bodo še jutri na svojih prostorih zbrane, nakar se bodo začele prave operacije, pri katerih bodo Srbi z Arnavti postopali brez pardona.

Poučni del.

Rja na orodju. Rje železno orodje obvarjš, ako vzameš tri dele slanine in en del smole, ter s tem orodje včasih namažeš. To mažo si pripravijo posebno na zimo in namaži orodje predno ga rabiš.

Snaženje zlatine. Zlatino, n. pr. kako verižico, osnažiš, ako daš v malo steklenico nekoliko gorke vode in dodaneš nekoliko mila in apnenega prahu, za nekoliko časa steklenico zamažiš in jo eno minuto dolgo stresaš, potem verižico ven vzemi, v čisti vodi izperi, osuši in se bo lepo svetila.

Črnilo spraviš iz parketov z limoninim sokom. Prereži limono in drgni z njo madež, vmes pa izpiraj z gorko milnico.

Za smeh in kratek čas.

V šoli. Profesor fizike: „Povejte mi kaj o raztegljivosti teles... No, kaj treba storiti, da se telo raztegne?“ — Dijak: „Napihniti ga je treba.“

Modroslovec v gostilni. „Celi rodovi izmirajo, hiše se s časom podero in vse se izpreminja, — le ta namizni prt je vedno umazan.“

Letačev spomenik. „Mož, ki tukaj leži, je bil letalec in je toliko časa po zraku plaval, da mu je zraka zmanjkalo.“

V mislih. A: „V hotelu sem med kosilom srebrno žlico populil — v mislih.“ — B: „Kako v mislih?“ — A: „I, no, mislil sem, da je srebrna, pa je le cinasta.“

Plemeniti človek. A: „Že tolikokrat sem te prosil, da mi vrni posojeni denar, pa vse zastonj!“ B: „To delam le iz ljubezni do bližnjega, kajti bojim se, da bi ti začel lahkomišelnost in potratno živeti, če bi toliko denarja naenkrat dobil.“

Napredek sedanjega časa. A: „Čudno je to, da dandanes toliko razvalin popravljajo.“ — B: „To kaže napredek, — ljudje tudi zob časa plombirajo.“

Prehlajenje in kašelj.

Vsakemu je znano, kako težko se človek mnogokrat znebi prehlada in kašlja. V takih slučajih se posebno priporoča uživanje Scottove emulzije iz ribjega olja, katera naj se vživa toliko časa, da se vam zopet povrne prava svežost in moč. Blagodejni vpliv Scottove emulzije se pokaže zlasti pri kašlju, ker istega tako omili, da je takoj opaziti, kako dobrodejno vpliva Scottova emulzija na ves človeški organizem. Mnogi, kateri so trpeli leta in leta radi prehlajenja in kašlja, so si slednjič po kratki rabi Scottove emulzije pridobili zopet moč in veselje do življenja.

Scottova emulzija je tako okusna in lahko prebavljiva, da jo vživajo z veseljem odrasli in otroci.

Gena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znamkah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta članek, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarnu za poskusnjo.

Ženitna ponudba.

Mlad vdovec s 3 otroci, posestnik in uradnik v nekem mestu na Kranjskem, se želi poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok, ki je nekoliko izobražena, dobra gospodinja, srednje starosti in z nekaj imovine.

Resne ponudbe, če mogoče s sliko, naj se vpošljejo na upravništvo tega lista pod št. 110. 148 3—1

PISARNA za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. Rozman, Kranj.

- I. Denarni promet:** Izposiovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.
- II. Informacijske zadeve:** Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.
- III. Izterjevanje terjatev:** Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.
- IV. Promet z nepremičninami:** Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.
- V. Tehnično-komerc. zadeve:** Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.
- VI. Strokovni nasveti** v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—8

Spominjajte se pri vsaki priliki „Slovenske Straže“!

Ideal gospodinje
je
Singer šivalni stroj,
ki se dobi v vseh naših prodajalnah, katere so označene z poleg stoječim «S» izveskom ali pa po naših potnikih.
Singer Co., delniška družba šivalnih strojev
Kranj, Glavni trg št. 119. 75 18—11

Važen oglas „Slovenske Straže“! — Čitajte!
V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka je v to svrhu prva in najpripravnejša srečka,

ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in 336 3—3 ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Pozor! 1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rudečega križa z 10. žrebanj vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron. Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. oktobra 1913!

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. Sprejmejo se marljivo sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.
Podružnica na Dunaju
Dunaj, III., Am Heumarkt št. 27.
Brüssel, Buenos-Aires, Roubaix, Turin, Dresden 1911.
Patentne 8 Grand Prix. 298 24—1

vročeparne lokomobile.
Originalno strojedelstvo Wolf . . . 10 — 800 k. s.
Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.
Dosedaj izdelanih nad 900.000 k. s.

Zahvala.

Povodom bridke izgube predragega brata

Antona Voglarja

veleposestnika v Malem Naklem, načelnika prostovoljnega gasilnega društva v Naklem itd.

izrekajo podpisani v svojem imenu in v imenu ostalega sorodstva in svaštva vsem prijateljem in znancem iskreno zahvalo za dobrotne dokaze srčnega in odkritega sožalja, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo rajnega k večnemu počitku.

Delžnost nas veže, zahvaliti se najpristrčneje telovadnim društvom „Orel“ v Kranju, Tržiču in v Naklem, prostovoljnim gasilnim društvom Duplje, Tržič, Naklo, dalje lovskega klubu v Naklem ter občinskemu odboru v Naklem za spremstvo na zadnji poti rajnega; najtopleje se zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev; iskrena zahvala gospodom pevcem za gniljive nagrobnice.

Franciška, Jozefa, Franc, Janez
žalujoči bratje in sestre.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje
Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in **Fr. Holzhaecker**, konc. zobotehnik
V KRANJU
v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—37